

“MOTIEVEN VOOR DE INSTELLING VAN EEN COMMISSIE REPARATORY JUSTICE & ANALYSE VAN DE MOTIE”

Aan de D66 Fractie en de overige ondertekenaars van de motie Excuses
Ter attentie van Tweede Kamerlid, de heer Rob Jetten

Datum: 27 september 2021

Bijlagen 2:

Betreft: woorden van dank en aanbevelingen

Geachte heer Jetten,

Velen in Nederland en overzee hebben uw pleidooi tijdens de Algemene politieke beschouwen gehoord, voorafgaande aan de indiening van de motie over het aanbieden van excuses. Mooi gebaar. Over de effectiviteit verschillen velen van mening. De link hebben we voor het gemak hier [ngsjaar_2023_excuses_aanbieden_voor_de_rol_die_Nederland_heeft_gespeeld_in_het_slavernijverleden.pdf](#) bijgesloten. Eerder had u het al geprobeerd via deze [Motie Jetten c.s. over excuses voor de rol van Nederland in het slavernijverleden - Rassendiscriminatie - Parlementaire monitor](#) motie. ([Kamerstuk 30950, nr. 202 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#))

Wij verwijzen tevens naar de motie uit 2018 van het DENK Tweede Kamerlid, Kuzu. Hier [kst34775v62.pdf \(parlementairemonitor.nl\)](#) de link.

Hoe zal het toch komen dat de moties telkens stuiten op het ontbreken van Politieke draagvlak? In ieder geval, zoals we ook aan derden hebben uitgelegd: heel verstandig dat u de motie hebt aangehouden. Een sublieme oplossing. Immers de constatering was dat de motie het niet zou halen. Uit de ondertekening had LPS al de onvoldoende draagvlak geconstateerd. Onbegrijpelijk, je zou veronderstellen dat alle Coalitiepartners, dus ook het CDA en de VVD, de bevindingen die zijn vastgelegd in de Rapportage van de Commissie Oudshoorn hebben omarmd.

Analyse van de tekst van uw motie leert ons het volgende:

1. Er staat

“overwegende dat slavenhandel en slavernij van de zeventiende tot de negentiende eeuw op grote schaal plaatsvonden en Nederland daarin direct of indirect een belangrijke rol vervulde”.

We komen tot de conclusie dat u hier bijzonder voorzichtig bent geweest. We refereren in dit verband naar de VN Wereld Anti Racisme Conferentie in Durban in 2001. Daarbij zijn de Trans Atlantische slavenhandel, slavernij en kolonialisme als misdaden tegen de menselijkheid verklaard.

Nederland was niet alleen superpower op zee, Nederland staat bekend als het land dat de grootste zeerovers (piraten) heeft voortgebracht. Nederland is het land dat ‘slavenhandel’ in Virginia City heeft geïntroduceerd en had de beschikking over meer

Stichting Nationaal Monument Nederlands Slavernijverleden

Landelijk Platform Slavernijverleden

dan 50 zogenoemde 'handelsposten'. De verdeel en heers attitude leidde tot het opzetten van Afrikaanse volkeren tegenover elkaar (lees Dragtenstein). Belangrijke rol zou ik vervangen door prominente rol. Verder zou ik deze volzin onderbouwen met cijfermateriaal.

2. Er staat

“overwegende dat tot slaaf gemaakte mensen onder mensonterende omstandigheden werden verkocht, tewerkgesteld en de dood werden ingejaagd”

Het LPS is ervan overtuigd dat het vollediger zou zijn geweest wanneer in de tekst gerefereerd was naar de Afrikaanse mens. Het is het enige volk dat is gekidnapt, als haringen, liever gezegd beesten in een ton zijn vervoerd, op veilingen zijn verhandeld om vervolgens dwangarbeid te verrichten.

Tewerkstelling is wat het LPS betreft niet het juiste woord. We pleiten voor het gebruik van een toepasselijker term. Beter zou zijn: slavenarbeid. Dwangarbeid zou ook volstaan. Uitbuiting van het menselijke productiekapitaal zou ook volstaan. Het gaat hier om het economische en juridische begrippenkader. De tot slaafgemaakten werden uit onverwachte hoek met de roep aangemaand om hard te werken. 20 uur per dag in de felle zon was niet ongewoon.

De dood werden ingejaagd mag van het LPS ietwat scherper. Het ging om moordpraktijken. Zie in dit verband Bijlage 1. Hier lijkt ons het begrip 'genocide' ook van toepassing. Bij de afschaffing van de slavernij waren van de honderdduizenden door Nederland tot slaaf gemaakten plusminus 35.000 nog in leven in Suriname. Van bevolkingsgroei was er dus geen sprake. Wie zich trouwens op de boot verzette, al dan niet om van de seksuele escapades van de 'stuurlui' te ontglippen, werd overboord gegooid. Los daarvan adviseren wij u te putten uit Bijlage 2 om zelf erachter te komen waarom we deze overweging als 'soft' hebben gekwalificeerd. Woorden als Maafa en Maangamisie hebben bij het LPS de voorkeur. Zoals mensen bij het begrip Holocaust onmiddellijk begrijpen waar het over gaat. Zo leren we van elkaar.

3. Er staat

“overwegende dat ons slavernijverleden doorwerkt in de hedendaagse samenleving”

Het begrip 'Ons' zou ik operationaliseren. Het gaat immers om meer samenlevingen dan alleen de Nederlandse. Aangeven hoe het doorwerkt zodat de doorsnee Nederland het begrijpt. Onze gedachten gaan uit naar een volzin die refereert naar de samenlevingen waar Nederland de verwerpelijke systemen heeft toegepast. We weten natuurlijk dat het gaat om verschillende Nederlandse sectoren, families, banken, kerken en toeleveringsbedrijven. Een volzin over de effecten van Afrofobie (de basis die geleid heeft tot de onmenselijking van de tot slaafgemaakte Afrikanen) was vollediger geweest. Het bestrijden van Afrofobie kan immers niet los gezien worden van de vereffening van het slavernijdossier. Dit is een zaak die onlosmakelijk verbonden is aan het Nederlandse slavernijverleden. Het gaat om een begrip dat verder strekt dan anti zwart racisme.

4. Er Staat

“overwegende dat de in opdracht van het kabinet ingestelde Dialooggroep Slavernijverleden een uitvoerig advies «Ketenen van het verleden» heeft uitgebracht”

Goed om naar de Rapportage Oudshoorn te verwijzen. Nog vollediger was geweest als ook gerefereerd werd naar:

- de Eerste Kamer der Staten-Generaal, Breed gedragen motie Nicolai (PvdD). De motie was immers aangehouden met het oog op de conclusies van de Rapportage Oudshoorn;
- de uitvoering van de EU resoluties (2019 & 2020);
- de uitvoering van de Durban Verklaring en het Programma van Activiteiten;
- en het VN Decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst.

5. Er Staat

“verzoekt de regering, in het herdenkingsjaar 2023 excuses aan te bieden voor de rol die Nederland heeft gespeeld in het slavernijverleden”.

Het LPS was al content geweest als het verzoek zich richtte op de instelling van een Commissie Reparatory Justice met als taak de onderbouwing te realiseren terzake een alomvattend pakket aan actiegerichte maatregelen ter vereffening van het Nederlandse slavernijdossier met betrokkenheid van de gemeenschappen Suriname en Caribisch Nederland.

Ten slotte

Eerder hebben we geadviseerd om een aantal zwaargewichten te betrekken bij de discussie over de vereffening van het Nederlandse slavernijdossier. We hebben voorgesteld de Professoren Pronk en Van Boven (emeritus hoogleraren). U heeft nu de kans om het goed te doen.

Een naam die wij zeker aan u aanbevelen is die van de emeritus hoogleraar Gilbert Moore. Deze autoriteit heeft een economische model ontwikkeld om de schade van de tot slaaf gemaakten (perspectief VS) te calculeren. U kunt voor nadere informatie putten uit deze <https://app.box.com/s/f5cyvawdryy67bqo7472h0x7e4cttjgv> link.

En deze: [\(1\) \(PDF\) With Malice Toward None: Estimating the Unpaid Earnings of Enslaved African-American Workers in the U.S. Since 1790 A Revised Discussion Paper | Gilbert Moore - Academia.edu](#)

Gilbert Moore heeft berekend en onderbouwd dat de nazaten van de tot slaaf gemaakten in de VS een tegoed hebben van 1,6 Triljoen dollar. Dat is US\$ 76.696 per volwassen nakomeling in de VS. Daarmee zou veel onrecht en ongelijkheid voortvloeiend uit het slavernijverleden rechtgetrokken kunnen worden, hoewel de overgeërfde trauma's natuurlijk daarmee niet zomaar verdwijnen.

Mr. Regillio Vaarnold (UCF Nederland) kwam op een verschuldigd (voorschot)bedrag van € 40.000 per nazaat van de door Nederland tot slaaf gemaakte. De revenuen niet meegerekend. Voor het LPS is Reparatory Justice meer dan geld alleen.

Stichting Nationaal Monument Nederlands Slavernijverleden

Landelijk Platform Slavernijverleden

Geachte heer Jetten, gaat u ervan uit dat we elke stap die gezet wordt in het kader van de vereffening van het Nederlandse slavernijdossier toejuichen.

Na 22 jaar LPS, 20 jaar DDPA lijkt het ons tijd om serieus genomen te worden. We blijven de ontwikkelingen nauwlettend volgen.

Respectvolle groeten

Hoogachtend,

Namens bestuur en achterbannen

Barryl A. Biekman, bestuursvoorzitter LPS

Leest u ook uit: <https://app.box.com/s/3r5lq8njubeit8vmucf0odpepedt4bx5>

<https://app.box.com/s/fovhp73k1bsfvs5vgki91r1appsysh22>

Informatie: info@platformslavernijmonument.nl

BIJLAGE 1

Daden van pure moord. Dan moet u zich voorstellen, mijnheer Jetten, hoe het in die tijd eraan toe ging. Bedenkt u ook hoevelen voor ons jarenlang hebben gezocht naar gerechtigheid

Bedenkt u vooral wat de VN Durban Wereld Anti Racisme Conferentie voor de nazaten van de tot slaaf gemaakten heeft betekend. Laat uw empathische vermogen spreken en bedenk wat het voor het LPS betekent dat Nederland de Herdenking van de DDPA heeft geboycot.

Een citaat uit de documenten over de terechtstelling waarbij de tot slaaf gemaakte vrijheidsstrijder Thoula en zijn volgelingen ter dood werden veroordeeld en het vonnis zich voltrok op 3 oktober 1795.

“.....Deze bijeenkomst die aan het gerechtshof werd gehouden op 2 oktober van datzelfde jaar.

Op de bijeenkomst waren aanwezig:

- De Weledele heer Gouverneur; J de Veer;
- De edele leden van de raad:
- 1 Mr Römer; commissaris van slavenhandel
- 2 De heer B.A. Cancrijn; kapitein van burgers
- 3 Mr D Creefts; inspecteur van Vestingwerken, enz.
- 4 De heer C.A van Eck
- 5 Lt Schlemm, boekhouder generaal ad interim

Veneris, 2 oktober 1795. (Na het gebed)

De aanklacht was dat sommige negers gevangen werden genomen en in detentie werden gehouden, beschuldigd van het leiding geven aan een opstand samen met andere negers onder leiding van de rebellen Thoula alias Rigeau, Bajean Carpata en andere medeplichtigen en aldus misdaden hadden begaan waarvoor het doodvonnis moest worden uitgesproken.

Na lezing en beraadslaging deed de geachte heer Gouverneur het volgende voorstel: Dat de opstandige leider van de negers, Thoula, ook bekend als Rigeau zonder enige andere vorm van proces, naar de plaats van de executie zal worden gebracht, waar hij aan een kruis zal worden geplaatst, en levend zal worden verbrand te beginnen bij zijn voeten, en tenslotte in zijn gezicht.

Daarna zal hij Thoula dus worden onthoofd, en zijn hoofd zal worden gelegd op een lijk gewaad op de plaats van de executie.

En dat Bajean beter bekend als Carpata, na getuige te zijn geweest van deze executie, op dezelfde wijze als Thoula zal worden geëxecuteerd, en dat Pedro

Stichting Nationaal Monument Nederlands Slavernijverleden

Landelijk Platform Slavernijverleden

Waccaw aan beide benen op de plaats van executie zal worden gesleept, daarna, zal hij worden geplaatst op een lijkgewaad en met een touw zal worden gebonden, waarna zijn beide handen met een bijl zullen worden afgehakt, en daarna zal zijn hoofd met een moker (voorhamer) worden verbrijzeld.

Daarna zullen Louis Mercié, Louis Sambo, Mars, Juan Domingo Coraar, en Juan Felicé worden opgehangen en geslagen met het ijzeren snoer tot de dood er op volgt, en dat de lichamen, samen met andere zwarten, om 17.00 uur in zee zullen worden gegooid, maar de hoofden van Thoula en Bajean naar de Rif op de plaats van executie zullen worden gebracht, en op palen zullen worden geplaatst waar zij voor iedereen zichtbaar zullen zijn.

Verder zal de neger Nicolas van Spransa, de broer van Thoula, niet eerder worden geëxecuteerd dan nadat hij is geconfronteerd met een neger Christopher en een negerin Anotta, samen met andere negers die reeds zijn geïnterviewd door de heren Van Creefts en Van Eck, die gekwalificeerd zullen zijn voor deze hoorzitting door de Gouverneur.

Verder, dat Jean Forcade die als een gevaarlijke burger wordt beschouwd, omdat hij heeft geprobeerd Bajean Carpatta te misleiden, het eiland en gebieden die daartoe behoren binnen 8 dagen te verlaten en nooit meer mag terugkeren op het eiland.

Ten slotte zal het vonnis worden verspreid onder de vrijgekochten en onder de aandacht worden gebracht van enkele kooplieden, teneinde het resultaat van het vonnis bekend te maken op de plantages om de overige tot slaaf gemaakten te laten begrijpen welke straf hen te wachten staat in het geval van wangedrag

Aldus goedgekeurd door
J.s de Veer
Abz M. Römer
B.A. Cancrijn
D. Creefts van Eck
Louis Schlemm...."

Einde citaat

BIJLAGE 2

Put ter inspiratie aangaande uw doorzettingsvermogen uit deze <https://app.box.com/s/27uioeq8bo83bwy6m979xf9dj6vn404> link voor de hartverscheurende verhalen. Een paar citaten:

“.....Denk er niet gering over! Deze slaven waren rechteloos; hun bloedverwantschap werd niet geëerbiedigd, zelfs niet erkend; de slavernij in ons Suriname vormt een sombere, met bloed beschreven bladzijde in de koloniale geschiedenis van Nederland, en in den naam maar buiten weten zijner Koningen werden gruwelen bedreven, die niet alleen het christenhart maar ook het menschenhart met ontzetting vervullen. Deze slavernij was een smaad, een onteering, ja een schande voor den Nederlandschen staat; een der treurigste erfenissen der vaderen, en uit die plantages klom jaar op jaar en eeuw op eeuw het droeve weeklagen op van duizenden ellendigen.....”. Einde citaat.

Het volgende citaat refereert aan het Piket van Justitie In Suriname alwaar het zogenoemde recht werd uitgesproken:

“.....Met schuwe blikken gingen de slaven deze plaats voorbij. O, ze kenden die plek der verschrikking! Zij werden er heen geleid, als hun meesters het noodig achtten, dat ze straf ontvingen, en de politie paste de straf toe. De politie was billijk in haar eischen: hoogstens vijftig cents voor een geeseling. Zij gelastte den slaaf, zich te ontkleeden, en slechts een breeden schortband behield hij om het middel aan. Er volgde een oogenblik van huiveringwekkende stilte, als de veroordeelde met een om de handen bevestigd touw tusschen de twee onverbiddelijke palen werd omhoog geheschen. Dan floot de zweepslag door de lucht, en werd het smartelijk gegil gehoord. Men was in Paramaribo aan die kreten gewoon, en de publieke opinie trok er zich niets van aan — die gevonnisdde was immers slechts een slaaf, een verachtelijke Neger, een verworpeling. De zweep ploegde den rug der veroordeelden; bloedige striemen liepen over hun naakte lichaam; het bloed droop op den grond — het Piket van Justitie was inderdaad goedkoop, dat het dit alles leverde voor vijftig cents O, het was hartverscheurend, zooals het den slaven en den slavinnen op dat wreede Piket verging! Daar was geen recht dan dat van den eigenaar, van den meester. Zij werden mishandeld, geslagen, gegeeseld op gezag van dien verschrikkelijken meester, zonder dat er een beroep op een hooger rechter was. Op dit Piket besliste niet de rechtvaardigheid maar de hardvochtige stemming van hun lastdieren, hun beesten zagen. Daar werden door de slavenhouders grootere afschuwelijkheden gepleegd. Deze zon, die de aarde koestert, heeft gezien, hoe die ongelukkige kleurlingen, wier eenige misdaad was, dat zij de blanke huid van den Europeaan misten, door blanken in der dood werden gejaagd. En de glans dezer sterren heeft zich weerspiegeld in de rood gekreten oogen van moeders, die het wreede lot harer kinderen, en van kinderen, die het wreede lot hunner ouders beweenden

— daar bruist een sombere vloed van bloed en ellende door de plantages der blanke meesters heen!..”. Einde citaat.